

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 3858

Warszawa, 22 grudnia 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku !

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt powiadomić Pana Marszałka, że Senat na 67 posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2010 r. podjął uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

- o zmianie ustawy - Kodeks karny skarbowy.

Projekt ustawy stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

W załączeniu przesyłam opinię o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

(-) Bogdan Borusewicz

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 16 grudnia 2010 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy
– Kodeks karny skarbowy**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy.

Jednocześnie upoważnia senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy

Art. 1.

W ustawie z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, z późn. zm.¹⁾) w art. 119 § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia wygasa, jeżeli powództwa nie wytoczono w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia, w którym powód dowiedział się o prawomocnym orzeczeniu przepadku przedmiotów, nie później jednak niż przed upływem 10 lat od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 112, poz. 766, z 2008 r. Nr 66, poz. 410, Nr 215, poz. 1355 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 8, poz. 39, Nr 157, poz. 1241, Nr 168, poz. 1323, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 88, poz. 583, Nr 127, poz. 858 i Nr 151, poz. 1013.

UZASADNIENIE

1. Ustawa wykonująca wyrok Trybunału Konstytucyjnego

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2010 r. (sygn. akt SK 50/08), stwierdzającego niezgodność przepisu art. 119 § 3 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, ze zm.) z Konstytucją.

Sentencja orzeczenia opublikowana została w Dz. U. Nr 88, poz. 583 (dzień publikacji wyroku – 25 maja 2010 r.).

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

2.1. Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją art. 119 § 3 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy w zakresie, w jakim przewiduje dwuletni termin do wytoczenia powództwa o roszczenie przewidziane w art. 119 § 2 tej ustawy, liczony od daty uprawomocnienia się orzeczenia o przypadku przedmiotów.

K.k.s. przewiduje, że sąd orzeka (lub może orzec) środek karny przypadku przedmiotów czy to pochodzących z przestępstwa skarbowego, czy to służących popełnieniu przestępstwa skarbowego; także wówczas, gdy przedmioty te nie są własnością sprawcy.

Jednakże przypadku przedmiotów nie orzeka się, jeżeli są własnością osoby trzeciej, a sprawca uzyskał je w drodze czynu zabronionego jako przestępstwo lub wykroczenie.

Kodeks przyznaje właścicielowi przedmiotów podlegających przypadkowi (interwientowi) roszcącemu sobie prawo do przedmiotów podlegających przypadkowi możliwość dochodzenia swych roszczeń w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe. Interwencja może być zgłoszona do chwili rozpoczęcia przewodu sądowego w pierwszej instancji.

W razie prawomocnego orzeczenia przypadku przedmiotów, co do których interwient nie zgłosił interwencji we właściwym czasie z przyczyn od siebie niezależnych (kiedy np. chwili rozpoczęcia przewodu nie był o toczącym się postępowaniu poinformowany,

ponieważ nie był znany lub nieznane było miejsce jego pobytu) odpowiedzialność Skarbu Państwa ocenia się według przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Zakwestionowany przepis przewiduje jednak, że „roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia wygasa, jeżeli powództwa nie wytoczono w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia, w którym powód dowiedział się o prawomocnym orzeczeniu przepadku przedmiotów, nie później jednak niż przed upływem 2 lat od daty uprawomocnienia się tego orzeczenia”.

Kwestionowany przepis powoduje sytuacje, w których osoba uprawniona do przedmiotu podlegającego przepadkowi, pomimo wykazywania się wymaganą starannością we własnych sprawach dowiadyuje się o przysługującym jej roszczeniu z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia już po upływie terminu do jego zgłoszenia, czego skutkiem jest wygaśnięcie roszczenia.

Tymczasem art. 64 ust. 1 Konstytucji stanowi, iż „Każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia”. „Przepis ten obejmuje ochroną wszystkie prawa majątkowe i zobowiązuje ustawodawcę zarówno do ustanowienia regulacji zapewniających ochronę prawną prawom majątkowym jak i do powstrzymywania się od wprowadzania regulacji, które mogłyby pozbawić lub ograniczyć ochronę tych praw. Przewidziane w art. 119 § 2 k.k.s. roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia stanowi prawo, które podlega konstytucyjnej ochronie jako ‘inne prawo majątkowe’ w rozumieniu art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji”.

TK uznał, że ani zamiar koncentracji postępowania karnoskarbowego i rozstrzygnięcia o roszczeniach cywilnoprawnych, ani zamiar szybkiej eliminacji korzyści majątkowych związanych z przestępstwami i wykroczeniami skarbowymi, ani też interesy fiskalne państwa nie uzasadniają takiego ograniczenia ochrony prawa majątkowego określonego w art. 119 § 2 k.k.s., które może prowadzić w praktyce do braku możliwości realizacji tego prawa z przyczyn niezależnych od uprawnionego podmiotu.

Ponadto, z punktu widzenia podstawowych zasad sprawiedliwości i zasad prawidłowej legislacji nie może być utrzymywany w systemie mechanizm prowadzący *de facto* do kreacji pozornego prawa majątkowego, czyli prawa, które powstając staje się od razu nieskuteczne.

2.2. Wyrok wywołuje skutki prawne z dniem publikacji.

3. Cele i zakres projektowanej ustawy

Mając na uwadze konieczność wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, kierując się sentencją oraz uzasadnieniem wyroku, proponuje się, aby zmiana ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy polegała na zmianie brzmienia art. 119 § 3.

TK przyjął, że wskutek wyroku „zamiast terminu dwóch lat, po upływie którego roszczenie wygasa, liczonego od daty prawomocnego orzeczenia przypadku przedmiotów, znajdzie (...) zastosowanie dziesięcioletni termin przewidziany w art. 118 k.c. Termin ten odnosi się co prawda do przedawnienia roszczeń majątkowych, jednakże uzasadnione jest jego zastosowanie przez analogię do terminu zawitego przewidzianego w art. 119 § 3 k.k.s. (...) Rozstrzygnięcie co do ewentualnego wprowadzenia innego terminu dochodzenia roszczeń określonych w art. 119 § 2 k.k.s. należy do ustawodawcy. Rolą sądu konstytucyjnego jest natomiast kontrola kwestionowanego aktu normatywnego pod kątem spełnienia wymaganego standardu ochrony praw podmiotowych, wyznaczonego przez przepisy konstytucyjne. Standard ten będzie spełniony, jeżeli termin wyznaczony przez ustawodawcę realnie umożliwi osobom uprawnionym realizację ich praw określonych w art. 119 § 2 k.k.s.”.

Utrata mocy przez zakwestionowaną normę nie powoduje luki w prawie. Roszczenie właściciela nie wygasa już po upływie 2 lat od prawomocnego orzeczenia, lecz ulega przedawnieniu na ogólnych zasadach k.c., do których art. 119 § 2 wyraźnie odsyła: „W razie prawomocnego orzeczenia przypadku przedmiotów, co do których podmiot określony w § 1 nie zgłosił interwencji we właściwym czasie z przyczyn od siebie niezależnych, odpowiedzialność Skarbu Państwa ocenia się według przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu”.

Ponieważ jednak Trybunał nie derogował zakwestionowanego fragmentu jednostki redakcyjnej, a zarazem w celu usunięcia wątpliwości, proponuje się wprowadzić do przepisu wyraźny 10-letni termin na dochodzenie roszczenia, liczony od dnia, w którym powód dowiedział się o orzeczonym przypadku przedmiotów.

4. Konsultacje

Uwagi do projektu przedstawił Minister Sprawiedliwości oraz Helsińska Fundacja Praw Człowieka. W czasie drugiego czytania uwzględniono propozycję Ministra Sprawiedliwości by 10-letni termin przedawnienia zamienić na 10-letni termin zawity.

5. Skutki finansowe wykonania projektowanej ustawy

Ustawa nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

6. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu

Maciej Szpunar

DPUE -920 -1105- 10/ma/1

SM-1696

Warszawa, 11 sierpnia 2010 r.

dot.: BPS/KU-034/936/1/10 z 30.07.2010 r.

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przedłożonym *projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy (druk senacki nr 936)*, uprzejmie informuję, że przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Warszawa, 29 grudnia 2010 r.

BAS – WAPEiM – 2417/10

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej senackiego projektu
ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy (przedstawiciel
wnioskodawcy: senator Piotr Zientarski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r., Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zmierza do nadania nowego brzmienia art. 119 § 3 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, ze zm.). Zgodnie z projektem, roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia wygasa, jeżeli powództwa nie wytoczono w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia, w którym powód dowiedział się o prawomocnym orzeczeniu przepadku przedmiotów, nie później jednak niż przed upływem 10 lat od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia.

Projekt przewiduje, że ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zagadnień objętych proponowaną ustawą.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 29 grudnia 2010 r.

BAS – WAPEiM – 2418/10

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie stwierdzenia, czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy –
Kodeks karny skarbowy (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Piotr
Zientarski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w
rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu

Projekt ustawy zmierza do nadania nowego brzmienia art. 119 § 3 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, ze zm.). Zgodnie z projektem, roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia wygasa, jeżeli powództwa nie wytoczono w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia, w którym powód dowiedział się o prawomocnym orzeczeniu przepadku przedmiotów, nie później jednak niż przed upływem 10 lat od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej, a zatem ustawa nie ma na celu wykonania prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny skarbowy nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski